ВІДКРИТА ТА ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ

Збірник матеріалів
ІІІ Всеукраїнської електронної науково-практичної конференції

27 вересня 2018 р.

Київ – 2018

Національна академія педагогічних наук України
ВГО «Консорціум закладів післядипломної освіти»
Український відкритий університет післядипломної освіти
ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»
Центральний інститут післядипломної педагогічної освіти
Кафедра відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій
Лабораторія систем відкритої освіти

ВІДКРИТА ТА ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ

Збірник матеріалів
ІІІ Всеукраїнської електронної науково-практичної конференції

27 вересня 2018 р.

Київ – 2018

УДК 378.046-021.68:37.014.6
ISBN 978-966-355-128-9

Рецензенти:

Регейло І. Ю. – доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник [апарат Президії Національної академії педагогічних наук України]
Сергеєва Л. М. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри публічного управління та менеджменту освіти [Центральний інститут післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України]

Редакційна колегія:

Ляхоцька Л. Л. – канд. пед. наук, доцент, професор кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України, голова
Касьян С. П. – канд. пед. наук, завідувач кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України
Андрос М.Є. – старший викладач кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України
Сябрук Т. І. – методист вищої категорії кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України, технічний редактор

Відкрита та дистанційна освіта: від теорії до практики: зб. матер. ІІ Всеукр. електронної наук.-практ. конф., 27 вересня 2018 р. [ред. кол.: Л. Л. Ляхоцька (голов. ред.), С. П. Касьян, М. Є. Андрос, Т.І. Сябрук]. – К. : ДВНЗ «Ун-т менеджменту освіти» НАПН України, 2018. – 172 с.

Наукове видання є результатом спільного проведення кафедрою відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України та лабораторією систем відкритої освіти Українського відкритого університету післядипломної освіти ІІІ Всеукраїнської електронної науково-практичної конференції на тему «Відкрита та дистанційна освіта: від теорії до практики». Матеріали містять результати досліджень науковців та практиків з проблем: роль відкритості у сприянні освітнім інноваціям та трансформації системи освіти в умовах реформи Нової української школи; застосування ІКТ в освітньому процесі закладів освіти; новітні небезпеки в Інтернет-просторі; дидактика дистанційного курсу; досвід впровадження інноваційних форм, інтерактивних технологій, сучасних систем управління освітніми ресурсами в освітній діяльності закладів освіти; інформаційна безпека цифрового суспільства; практика застосування хмаро орієнтованого освітнього середовища при змішаному навчанні, а також результати експериментальної діяльності науково-дослідної роботи з двох тем: «Теоретичні та методичні основи застосування технологій навчання в системі відкритої післядипломної освіти» (державний реєстраційний номер 0116U004868) та «Теоретичні та методичні основи впровадження технологій змішаного навчання в систему відкритої післядипломної освіти» (державний реєстраційний номер РК №0117U002382). Запропоноване видання буде корисним при організації впровадження принципів відкритої освіти та технологій дистанційного навчання в заклади освіти України, для досліджень магістрантів, аспірантів, докторантів, наукових та педагогічних працівників закладів усіх рівнів освіти.

Матеріали збірника подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

Схвалено і рекомендовано до друку вченою радою
Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти
Університету менеджменту освіти АПН України (Протокол № 5 від 6 листопада 2018 р.)

©Л. Л. Ляхоцька, С.П. Касьян, М.Є. Андрос, Т.І. Сябрук 2018
© ДВНЗ «УМО» НАПН України, 2018

ЗМІСТ

Передмова 5

1. Програма Всеукраїнської електронної науково-практичної конференції «Відкрита та дистанційна освіта: від теорії до практики» 9

2. Тези доповідей……11

3. Резолюція Всеукраїнської електронної науково-практичної конференції «Відкрита та дистанційна освіта: від теорії до практики»…….161

4. Відеовиступи і презентації……..163

образования. – 2011. – № 3. – Режим доступа: https://www.science-education.ru/ru/article/view?id=4706
2. Бурнос Є. Електронний посібник: поняття, структура [Електронний ресурс] / Є. Бурнос // Актуальні проблеми навчання іноземних студентів на сучасному етапі ; за ред. Волкова О. М. – Режим доступу: https://goo.gl/N5XEwn
3. Вакалюк Т. А. Переваги використання електронних посібників у навчальних закладах України / Т. А. Вакалюк, Ю. О. Кончаківський // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2014. – № 4. – С. 22–24.
4. Каньковський І. Є. Індивідуальні освітні траєкторії як необхідність сучасного процесу професійної підготовки фахівця / І.Є. Каньковський // Професійна освіта: проблеми і перспективи / ІПТОНАПН України; РВНЗ «КІПУ». – К.-Сімферополь : НІЦ КІПУ, 2013. – Вип.4. – С. 95–102.
5. Положення про електронний підручник: Наказ Міністерства освіти і науки України № 440 від 02.05.2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nus.org.ua/news/mon-zatverdylo-polozhennya-pro-elektronnyj-pidruchnyk/
6. Про освіту: Закон України // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19
7. Супрун Ю. П. Переваги та недоліки використання електронних посібників в початковій школі [Електронний ресурс] / Ю. П. Супрун. – Режим доступу: http://ito.vspu.net/konference15/15_11/Sypryn.pdf
8. Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення : Лист МОН 1/9-434 від 09.07.2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://goo.gl/UDjhH2

Даниско Оксана Володимирівна
кандидат педагогічних наук, викладач кафедри теорії й методики фізичного виховання, адаптивної та масової фізичної культури Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, м. Полтава, Україна
oksana.danisko76@gmail.com

УДК 004

Т.М. Деркач,
к.т.н, доцент, доцент кафедри комп'ютерних та інформаційних систем Полт НТУ м. Полтава
А.О. Дмитренко,
к.т.н, доцент, доцент кафедри конструкцій із металу, дерева і пластмас Полт НТУ м. Полтава
Т.А. Дмитренко,
к.т.н, доцент, доцент кафедри комп'ютерних та інформаційних систем Полт НТУ м. Полтава

ТЕХНОЛОГІЯ СТВОРЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Актуальність проблеми дослідження. Інформатизація освіти є однією з ключових умов успішного розвитку сучасного суспільства, проте наслідком стрімкого розвитку новітніх інформаційних технологій у світі стала нова соціальна економічна проблема – інформаційна нерівність. Основною метою впровадження дистанційної форми навчання є вирішення цієї проблеми, а також швидке й зручне поширення знань, забезпечення доступності освіти всім верствам населення. Значною мірою ця мета реалізується за допомогою програмних засобів, побудованих на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях, які одержали загальну назву «системи дистанційного навчання» (СДН) [1].

Стан розроблення проблеми в науці і практиці. Сьогодні широко використовується велика номенклатура систем дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням, такі як *Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment*, ***eFront, OLAT*** (Open Learning And Training), та інші. Системи дистанційного навчання, відомі в англомовних літературних джерелах як Learning management systems (LMSs), – прикладні програмні продукти для управління навчальною діяльністю, що дозволяють розробляти та поширювати електронні навчальні матеріали, забезпечувати спільний доступ до інформації, організовувати навчальний процес та контролювати результати навчання з формуванням пакету відповідної звітної документації. Майже всі сучасні СДН, що пропонуються компаніями-розробниками, задовольняють зазначеним вимогам, але не всі з них є доступними для більшості навчальних закладів через високу вартість та/або складність у використанні [2].

У даній роботі, використовуючи можливості штучного інтелекту, була запроектована та програмно реалізована систему дистанційного навчання. Цей ресурс забезпечує виконання наступних функцій:

1. Надавання користувачам інформації про систему дистанційного навчання та новини кафедри.
2. Розробка та зручний доступ до матеріалів курсу.
3. Доступ до методичних матеріалів.
4. Проводити моніторинг засвоєння матеріалу студентами студентів та надання рекомендацій щодо поліпшення рівня знань.
5. Вивід повідомлень щодо термінів роботи з матеріалом.

Розроблюваний модуль навчально-методичного комплексу дисципліни (НМКД) повинен бути зручним у використанні та легким для розуміння інструментом взаємодії викладача та системи. Отже, була спроектована структура модуля НМКД, котра найзручнішим способом дозволить використовувати функціональні можливості. Головною метою модуля є завантаження, збереження та облік файлів навчально-методичних комплексів по усім дисциплінам. На рисунку 1 зображена структура додавання файлів навчально методичного комплексу дисципліни.

Доступ до модулю мають викладачі, завідуючий кафедри та адміністратор НМКД.

Викладач обирає дисципліну, потім обирає, які саме компоненти НКМД присутні для обраної дисципліни. В головній таблиці модуля з’являються так звані заготовки по кожному компоненту, які були щойно обрані. Такий підхід є досить зручним, адже обравши одразу усі необхідні компоненти, зменшується вірогідність забути якийсь компонент. Потім, редагувавши кожну заготовку, можна завантажувати безпосередньо файли до системи.

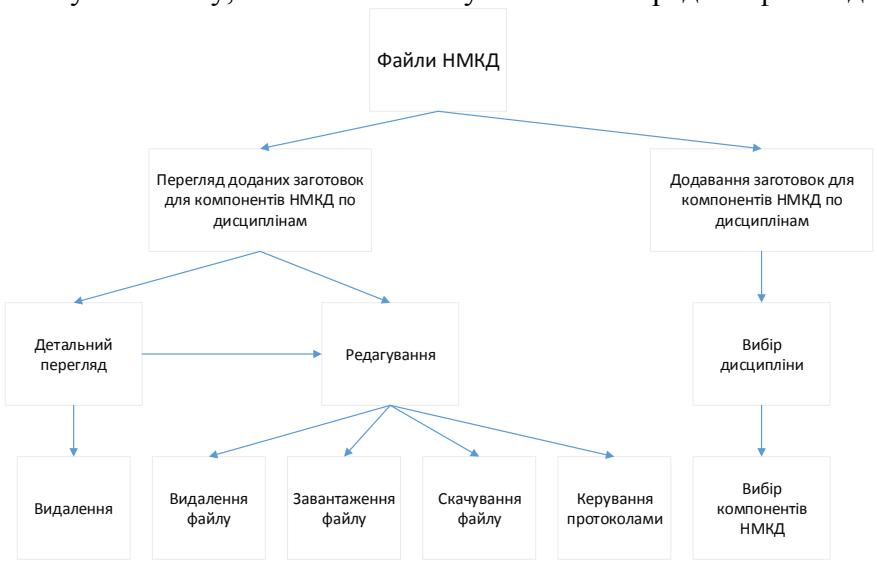

Рисунок 1 – Структура додавання файлів НМКД

Враховуючи, що завідуючий кафедри та адміністратор НМКД також викладачі, то вони мають всі ті ж функціональні можливості у модулі. Окрім можливостей викладача, завідуючий кафедри може:

– Переглядати файли усіх викладачів;
– Додавати коментарі до файлів.

Кожна заготовка має статус (не завантажено – коли файл не завантажений, на розгляді – коли файл був завантажений та очікує підтвердження завідуючого кафедри та затверджено – коли файл завантажений повторно, але вже з усіма необхідними підписами). Отже, відфільтрувавши файли зі статусом «на розгляді», завідуючий кафедри може переглядати їх та писати коментарі з зауваженнями та пропозиціями щодо внесення змін.

Адміністратор НМКД, окрім можливостей викладача, має наступні:

– Переглядати файли усіх викладачів;
– Додавати, редагувати та видаляти компоненти НМКД.

Така роль необхідна для контролю над складовими компонентами навчально-методичного комплексу, які відповідно до положення про НМКД можуть змінюватися, а також для контролю завантаження файлів та доступу до файлів без викладача.

Також слід звернути увагу на інтелектуальну частину інформаційної системи.

В розробленому модулі НМКД передбачені три види акторів (користувачів):

1. Викладач. Він має змогу переглядати власні завантажені файли, скачувати їх, ставити відмітки протоколів.
2. Адміністратор НМКД. Він має всі можливості викладача, має доступ до перегляду та скачуванню файлів усіх викладачів, а також може управляти змінами в переліку компонентів навчально-методичного комплексу дисциплін.
3. Завідуючий кафедри. Він має всі можливості викладача, має доступ до перегляду та скачуванню файлів усіх викладачів, а також, проглядаючи завантажені файли викладачів, він може залишати коментарі щодо рекомендацій та внесення змін, або ставити відмітку, про те, що файл затверджено та його можна приносити до підпису.

Діаграма варіантів використання системи наведена на рис. 2 [3].

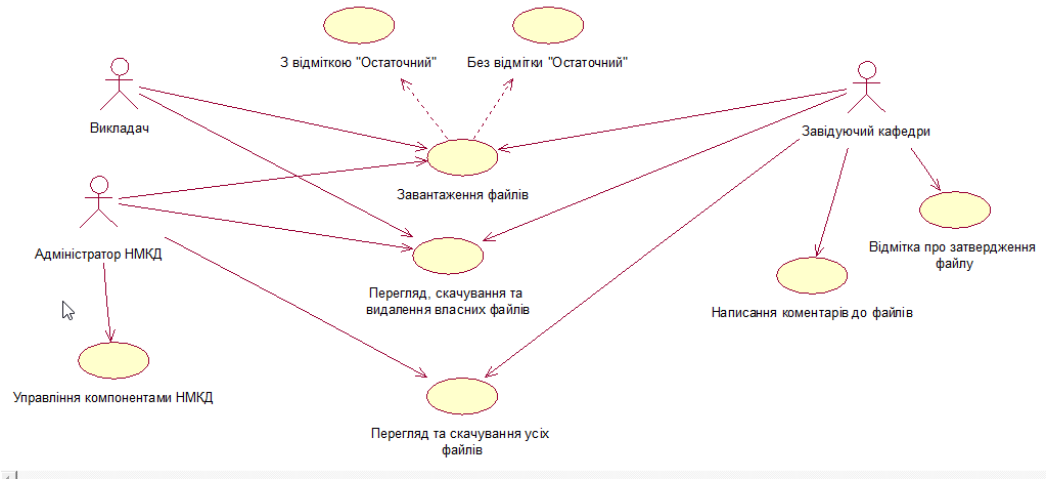

Рисунок 2 – Діаграма варіантів використання

Література

1. Системи дистанційного навчання: порівняльний аналіз навчальних можливостей – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.academia.edu/931578/Системи_дистанційного_навчання_порівняльний_аналіз_навчальних_можливостей

2. Системи дистанційного навчання: огляд, аналіз, вибір – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/10662/1/14.pdf

3. Поняття та класифікація автоматизованих інформаційних систем(АІС) – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://studopedia.org/7-97420.html

УДК 371.14.016:33:004.9

В.В. Дивак
кандидат педагогічних наук, доцент
доцент кафедри відкритих освітніх
систем та інформаційно-комунікаційних технологій
ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (м.Київ)

РОЗВИТОК ЕКОНОМІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДИРЕКТОРІВ ЗАКЛАДІВ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Актуальність проблеми дослідження зумовлена новими економічними умовами, що формуються в Україні, де особливої ваги набуває знання принципів і закономірностей економічного розвитку суспільства, економічна освіта.

В умовах швидкозмінних процесів в економіці, що є наслідком сучасних соціально-економічних перетворень, все більшого значення набуває якісна професійна підготовка керівників освіти.

Керівники загальноосвітніх навчальних закладів, гімназій, ліцеїв на сучасному етапі розвитку освіти зацікавлені в отриманні знань з господарських, фінансових та маркетингових питань в освіті, оскільки вони самі стають менеджерами, управляють педагогічною системою школи, її розвитком, організовують і стимулюють професійну діяльність педагогічних працівників, вивчають попит на освітні послуги та забезпечують їх якісне надання, займаються господарською діяльністю, намагаючись дотримуватися відповідності показників роботи навчального закладу державним стандартам загальної середньої освіти, утримувати його конкурентоспроможність на ринку освітніх послуг, мати достатній рівень професійної компетентності.

Неперервний розвиток професійної компетентності директорів закладів середньої освіти (ЗСО) визначається соціальним замовленням на забезпечення професійного управління загальноосвітніми навчальними закладами. До недавнього часу професійну підготовку у системі вищої педагогічної освіти директори ЗСО не отримували. Віднедавна педагогічні працівники отримали можливість здобувати вищу професійну освіту за спеціальністю «Управління навчальним закладом». На даний час кількість дипломованих директорів ЗСО відносно невелика.

Стан розроблення проблеми в науці і практиці. Удосконалення професійної компетентності директорів ЗСО є однією із актуальних проблем, що досліджувалась вченими Л. Ващенко, В. Гуменюк, І. Зязюном, Є. В. Олійником, В. Масловим, Г. Єльниковою, А. Чмілем та ін.

Важливою складовою професійної компетентності директорів ЗСО є економічна компетентність. За останні роки до сфери педагогіки увійшли такі економічні поняття, як освітні послуги, якість освіти, конкуренція між навчальними закладами та ін.